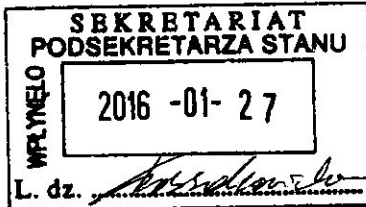

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30, tel. (22) 623-21-65, 623-23-01; fax (22) 623-11-55
e-mail: sekretariat@krir.pl www.krir.pl

KRIR/MR/W/153/2016

Warszawa, 27.01.2016 r.

Pan

Andrzej Konieczny

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Środowiska

Szanowny Panie Ministrze,

Przekazuję poniżej przyjęte przez Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych Stanowisko Nadzwyczajnej Komisji Problemowej Krajowej Rady Izb Rolniczych do spraw opracowania rozwiązań dotyczących strat w rolnictwie spowodowanych przez zjawiska atmosferyczne, ubezpieczeń rolnych, szkód łowieckich i ustroju rolnego w sprawie zmiany ustawy Prawo Łowieckie.

Komisja na posiedzeniu w dniu 18.01.2016 r. zajmowała się wypracowaniem opinii na temat projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo Łowieckie. Na wstępie Komisja omówiła sytuację legislacyjną Prawa Łowieckiego w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10.07.2014 r.

W związku z tym wyrokiem, w dniu 22.12.2015 r. został złożony poselski (posłów PiS) projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo Łowieckie, który dotyczył zmian w art. 26 i 27 obecnego Prawa Łowieckiego w związku z w/w wyrokiem TK, a także zmian w wielu innych artykułach ustawy, między innymi dotyczących zasad polowania, nadzoru na PZŁ oraz zasad posiadania broni krótkiej przez myśliwych. Na skutek licznych protestów organizacji pozarządowych projekt ten został oficjalnie wycofany 15.01.2016 r.

W tym samym dniu pojawił się projekt poselski Klubu Kukiz'15 o zmianie ustawy Prawo Łowieckie, dotyczący wyłącznie zmiany zasad ustalania i wypłacania odszkodowań za szkody łowieckie. Projekt ten całkowicie pomija aspekt w/w wyroku TK. W dniu 18.01.2016 r. został zgłoszony projekt poselski sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który w zasadniczym kształcie jest podobny do projektu Klubu Kukiz' 15.

Nadzwyczajna Komisja, biorąc pod uwagę dynamikę zgłaszanych projektów Prawa Łowieckiego zajęła się tylko projektem Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Stanowisko Nadzwyczajnej Komisji Problemowej Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie projektu komisyjnego ustawy o zmianie Prawa Łowieckiego:

1. Projekt nie odnosi się w żadnym stopniu do wyroku TK z dnia 10.07.2014 r. w związku z zarzutem o niekonstytucyjności, w związku z zapisem o tworzeniu obwodów łowieckich oraz naruszeniem konstytucyjnego prawa własności. W związku z tym Komisja nie przedstawia stanowiska w tej sprawie, tym bardziej, że na posiedzeniu KRIR w dniu 11.01.2016 r. przedstawiciel Ministerstwa Środowiska, jako gospodarz ustawy Prawo Łowieckie i jako odpowiedzialny za zmianę tej ustawy w związku z wyrokiem TK, poinformował, że Ministerstwo nie prowadzi prac legislacyjnych w tej sprawie.

2. Przedmiotowy projekt zmiany ustawy dotyczy fundamentalnych zmian w zakresie odpowiedzialności za szkody łowieckie wyrządzane przez 5 podstawowych gatunków zwierząt łownych oraz przy wykonywaniu polowania. Projekt przewiduje przeniesienie odpowiedzialności w zakresie wypłaty odszkodowania na Skarb Państwa reprezentowany przez właściwego wojewodę. Biorąc pod uwagę narastający w ostatnich latach problem szkód łowieckich w rolnictwie oraz wielokrotnie podnoszone postulaty środowiska rolniczego w tej sprawie, należy uznać włączenie odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody wyrządzane przez te gatunki łowne jako kierunek słuszny i dający nadzieję na złagodzenie problemu ekonomicznego szkód łowieckich. Przejęcie co najmniej partycypacyjne odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody łowieckie jest (może być) rozwiązaniem dającym szansę na złagodzenie problemu ekonomicznego szkód łowieckich, przynajmniej w okresie przejściowym, do czasu uchwalenia całościowo zmienionego Prawa Łowieckiego.

3. W zakresie poprawności legislacyjnej w/w projektu komisja zwraca uwagę na powielenie istniejących obecnie w ustawie Prawo Łowieckie niekonsekwencji nazewniczej, co do samego przedmiotu rekompensaty za szkodę. W art. 46 mamy wymienione zarówno „wynagrodzenia szkód”, co odnosi się zgodnie z Kodeksem Cywilnym do kategorii prawnej zbliżonej raczej do służebności i równocześnie w tym samym artykule mówi się o „odszkodowaniu”, którego wysokość ma określać wojewoda. Niekonsekwencja ta jest prawdopodobnie prostym przyjęciem obowiązującej od 1949 roku doktryny w naszym Prawie Łowieckim, która zakłada, że rolnikowi przysługuje wynagrodzenie, ale wypłaca mu się ograniczone odszkodowanie za straty w plonach, zasiewach i płodach. Konsekwentnie biorąc pod uwagę dalsze zapisy w/w projektu należy uznać, że owa zasada ograniczonego odszkodowania za szkody została tym samym wprowadzona do ustawy.

4. Komisja uznaje, że proponowana procedura zgłoszenia przez właściciela lub posiadacza szkody łowieckiej nie uwzględnia realiów dynamiki procesu produkcji w rolnictwie i jest rozwiązaniem znacznie gorszym od obecnego, a także daje możliwość odwlekania w czasie zarówno procedury samego szacowania jak i wypłaty odszkodowania. Zastrzeżenia budzi miejsce zgłaszania szkody (wójt, burmistrz, prezydent), a także niedookreślenie terminu i sposobu przekazania przez te organy

wniosku do wojewody. Ponadto pierwszy wymieniony literalnie termin art. 46a, ust. 1 tj. ustalenia wysokości odszkodowania w ciągu 14 dni od otrzymania przez wojewodę wniosku może powodować, że faktycznie szacowanie nastąpi nawet po upływie miesiąca od zgłoszenia szkody organowi samorządu terytorialnego przez rolnika. W realiach naszego rolnictwa i przy aktualnym nasileniu szkód, w tym czasie nie tylko może nastąpić zatarcie śladu szkód, a także wręcz całościowe zniszczenie uprawy.

5. Komisja pozytywnie ocenia zamysł przeprowadzenia szacowania przez niezależny od rolnika i od koła organ.

6. W art. 46 b dotyczącym protokołu szacowania proponowane zapisy, co do treści protokołu są zbyt lakoniczne i według naszej oceny nie gwarantują prawidłowego opisu złożonej rzeczywistości upraw polowych. Komisja proponuje albo wprowadzenie załącznika ze wzorem protokołu szacowania, albo zapis o delegacji dla Ministerstwa Środowiska do wydania rozporządzenia w sprawie szacowania szkód i o wzorze protokołu. Równocześnie zwracamy uwagę, że w w/w projekcie nie ma żadnych odniesień do przepisów przejściowych, co może spowodować ze względu na brak uregulowań szczegółowych bardzo duże zatory w postępowaniu administracyjnym o szacowaniu szkody przez wojewodę i może wręcz zachęcać do wydawania prawa tak zwanego powielaczowego zarządzeń wydanych przez wojewodę lub Ministra Środowiska.

7. Komisja wskazuje, że kierunkowo proponowane rozwiązanie w zakresie proponowanej procedury odwoławczej (po wniesieniu zastrzeżeń przez rolnika) jest rozwiązaniem słusznym, natomiast brakuje w projekcie szczegółowych rozwiązań prawnych, co do sposobu tworzenia i prowadzenia listy rzeczoznawców przez izby rolnicze. Uznajemy, że określone w projekcie wymogi dla rzeczoznawców w zakresie wykształcenia i doświadczenia są ogólnikowe i zwłaszcza w zakresie potwierdzania przez sołtysa 5 - letniego okresu prowadzenia gospodarstwa rolnego jako ekwiwalentu wykształcenia rolniczego są niedopuszczalne. Komisja zwraca równocześnie uwagę na brak rozwiązań ekonomicznych dotyczących procedury odwoławczej z użyciem rzeczoznawców, w szczególności dotyczy to wysokości dopuszczalnych kosztów na sporządzenie opinii przez rzeczoznawcę, w tym kosztów dojazdu. W zakresie art. 50 a dotyczących tworzenia Państwowego Funduszu Odszkodowawczego, komisja wskazuje na niekonsekwencję zapisaną w punkcie 2 tego artykułu tj. zamiaru przeznaczenia środków funduszu na pokrycie kosztów związanych z realizacją zadań określonych w ustawie. Przy takiej konstrukcji istnieje obawa, że środki funduszu zamiast odszkodowań będą przeznaczane na cele zupełnie inne - tutaj zupełnie niedookreślone.

8. W zakresie mechanizmu gromadzenia środków funduszu komisja uznaje, że bez szczegółowych zapisów dotyczących zwłaszcza dotacji z budżetu Państwa, nie można prawidłowo ocenić faktycznego zabezpieczenia ze środków funduszu ustalonych decyzjami administracyjnymi odszkodowań. Odpowiedzi na te pytania nie daje także uzasadnienie do w/w ustawy, w szczególności dotyczy to możliwych do osiągnięcia

składek od dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich. Biorąc pod uwagę powierzchnię dzierżawionych obwodów łowieckich podaną w uzasadnieniu oraz aktualną cenę żyta, teoretycznie składki kół łowieckich mogłyby sięgnąć kwoty 100 mln zł, co przy danych GUS o wielkości szkód przekracza o około 25 mln zł wypłacone w latach ubiegłych odszkodowania. Tymczasem w uzasadnieniu wymienia się kwotę 30 mln zł jako niezbędną dotację z budżetu Państwa. W tej sytuacji zapis art. 50 b ust. 7, w którym budżet Państwa zobowiązuje się do pokrycia każdej kwoty przekraczającej środki funduszu odszkodowawczego w danym roku, stawia pod znakiem zapytania realność tego rozwiązania. Istnieje za tym niebezpieczeństwo, że kwoty ustalone w drodze decyzji administracyjnej przez wojewodów będą kilkakrotnie wyższe od kwot obecnie wypłacanych przez koła łowieckie, co spowoduje, że budżet Państwa zobowiązany do pokrycia kwoty różnicy pomiędzy składkami, a wysokością odszkodowań w kolejnych latach będzie wywierał presję na wojewodów w kierunku ograniczania kwot odszkodowań w decyzjach. Komisja z naciskiem wskazuje na konieczność zawarcia w projekcie przepisów przejściowych, ponieważ w przeciwnym przypadku wprowadzone rozwiązania mogą skutkować opóźnieniem procedury szacowania, albo wręcz zaniechania szacowania na przykład w związku z brakiem wykwalifikowanych kadr w urzędach wojewódzkich.

Przedstawiając powyższe stanowisko

Pozostaję z poważaniem

PREZES
Krajowej Rady Izb Rolniczych
Wiktor Szmulewicz